

Faktaark kols vietnamesisk

Ích lợi để biết về

bệnh nghẹt phổi mãn tính

Bệnh nghẹt phổi mãn tính là gì ?

Bệnh phổi bị tắc nghẽn mãn tính (KOLS) được biểu hiện khi khả năng làm việc của phổi bị suy yếu vĩnh viễn. Việc này đưa đến tình trạng làm tăng công việc thở và cảm thấy ngột thở. Các đường hô hấp bị "hẹp" lại trong thời gian lâu dài khiến bạn khó thở. Ngoài ra, những triệu chứng tiêu biểu của bệnh là thở khò khè ở ngực, ho và có đờm. Kols được dùng như một tên gọi chung cho cả bệnh nghẹt cuống phổi mãn tính và bệnh phổi do những sợi quanh cuống phổi bị hư, không còn đàn hồi, co giãn (emfysem).

Những ai có thể bị nghẹt phổi mãn tính ?

Trước hết, bệnh nghẹt phổi mãn tính là hậu quả của việc các đường hô hấp đã bị những chất gây khó chịu trong nhiều năm như khói thuốc lá và sự ô nhiễm do kỹ nghệ. Người bị suyễn không nhất thiết sẽ phát triển bệnh nghẹt phổi mãn tính, nhưng những người bị suyễn lại còn hút thuốc sẽ có nhiều nguy cơ để phát triển những thay đổi mãn tính ở các đường hô hấp. Trên nền tảng toàn cầu, chúng tôi ước lượng 95% những người bị nghẹt phổi mãn tính là những người hút thuốc lá và họ thường hút thuốc mỗi ngày trên 20 năm.

Sự chẩn đoán về bệnh nghẹt phổi mãn tính

Bệnh nghẹt phổi mãn tính phát triển từ từ, và có thể mất 30-40 năm trước khi những triệu chứng đầu tiên xuất hiện. Sự viêm sưng ở các đường hô hấp đưa đến tình trạng các đường hô hấp bị teo lại và tạo thành sẹo mà không thể nhìn thấy qua hình quang tuyến bình thường. Với một số người, bệnh nghẹt phổi mãn tính có thể phát hiện qua việc bác sĩ đo khả năng làm việc của phổi. Những triệu chứng của bệnh nghẹt phổi mãn tính cũng giống như những triệu chứng khi bị suyễn, và có thể khó phân biệt giữa bệnh suyễn và bệnh nghẹt phổi mãn tính.

Mức độ của các triệu chứng khi bị nghẹt phổi mãn tính có thể thay đổi tùy theo từng trường hợp. Có người bị bệnh ở mức độ nhẹ mà không bị cản trở đặc biệt nào trong việc phát triển cuộc sống, trong khi những người khác bị tàn phế và phải được truyền dưỡng khí liên tục. Trong một vài trường hợp, có người bị cả bệnh suyễn lẫn bệnh nghẹt phổi mãn tính.

Sự hiện hữu :

Chúng tôi ước lượng có trên 200.000 người Na uy trên 18 tuổi đã phát triển bệnh nghẹt phổi mãn tính. Đây là con số gấp đôi so với số người bị bệnh suyễn. Số người bị bệnh gia tăng mạnh với tuổi tác. Sự hiện hữu của bệnh nghẹt phổi mãn tính phát triển nhanh nhất

trên thế giới, và Tổ chức y tế thế giới (WHO) xếp bệnh này như là nguyên nhân gây tử vong vào hàng thứ 4 trên thế giới.

Những gì xảy ra ở các đường hô hấp ?

- Gia tăng số lượng đờm ở cuống phổi.
- Những thay đổi vì viêm sưng ở niêm mạc.
- Sự co thắt ở các bắp thịt chung quanh các cuống phổi.
- Mô nâng đỡ ở những đường hô hấp lớn, nhỏ bị huỷ hoại. Khi bị bệnh nghẹt phổi mãn tính, bác sĩ nhìn thấy mô nâng đỡ chung quanh các cuống phổi bị hư hại và dần dần bị huỷ hoại. Điều này có nghĩa là các nhánh của đường khí quản có khuynh hướng sụp đổ khi bạn thở.

Sự chữa trị bệnh nghẹt phổi mãn tính :

Có thể dùng những loại thuốc dưới nhiều dạng khác nhau như : thuốc viên, thuốc hít và thuốc chích vào mạch máu. Qua cùng một cách thức giống như bệnh suyễn, thuốc ngừa các cơn có hiệu quả trong thời gian ngắn và trong thời gian lâu (beta-2 agonister) sẽ được dùng đến, cùng với những thuốc làm nở rộng các cuống phổi như antikolinergika và teofyllin.

Thuốc hít có chất kortison được dùng như thuốc ngừa. Sự phối hợp thuốc cũng được dùng khi bị nghẹt phổi mãn tính (thuốc các cơn được phối hợp với thuốc ngừa).

Sự phòng ngừa bệnh nghẹt phổi mãn tính :

Bệnh nghẹt phổi mãn tính là một bệnh mãn tính, và khi những hư hại đã xuất hiện thì những hư hại không thể hồi phục được hoặc sẽ bị lâu dài, vĩnh viễn. Những hư hại này không thể hết, cả ngay tức thì lẫn sau khi dùng thuốc.

Biện pháp phòng ngừa quan trọng nhất là ngưng hút thuốc. Giảm bớt chất phế thải từ kỹ nghệ và tích cực trong công việc môi trường là những yếu tố quan trọng khác cùng với những công việc phòng ngừa, đặc biệt nhắm đến những học sinh ở các trường trung học cấp 2 và cấp 3.

Bệnh nghẹt phổi mãn tính “Bệnh mới của giới phụ nữ”

Phụ nữ bị bệnh này ở mức độ gia tăng. Lý do là vì trong khoảng 10-20 năm gần đây, nữ giới đã theo kịp những thói quen hút thuốc của nam giới, và trong 30 năm gần đây số phụ nữ hút thuốc nhiều bằng số đàn ông, khoảng 30%. Trong thời gian này, số tử vong do bệnh nghẹt phổi mãn tính đã gia tăng gần 90% trong số nữ giới. Những tin tức dữ kiện mới đây cho thấy là phụ nữ có sự chịu đựng thuốc lá thấp hơn so với nam giới và phát triển những bệnh phổi có liên quan đến thuốc lá ở lứa tuổi còn trẻ mặc dù họ có thể hút thuốc ít hơn. Lý do của việc này không rõ ràng, nhưng có thể là một sự kết hợp giữa những kích thích tố nữ và những chất độc hại từ thuốc lá.

Sự khác biệt giữa bệnh suyễn và bệnh nghẹt phổi mãn tính :

Khi bị suyễn, những triệu chứng sẽ bộc phát theo từng cơn, và phổi thường làm việc thay đổi trong cùng một ngày. Khi bị nghẹt phổi mãn tính, những triệu chứng phát triển từ từ, với ít sự thay đổi hơn so với bệnh suyễn. Khi bị suyễn, phổi làm việc bình thường giữa các cơn suyễn. Khi bị nghẹt phổi mãn tính, phổi sẽ làm việc yếu dần theo năm tháng.

Những cơ quan chữa trị

Hiện có nhiều cơ quan tìm hiểu, chữa trị và phục hồi cho những người bị bệnh nghẹt phổi mãn tính như Selli, Graheim, Glittreklubben, Røros, Valnesfjord và Skibotn. Trong những nơi này, có nhiều nơi có thể cung ứng thời gian cư ngụ để phục hồi trong 4 tuần với những nhân viên được kết hợp từ nhiều ngành khác nhau.